

The article examines the current state of education in the national education system. These set of contradictions, the resolution of which promotes the new goals. Documents are considered domestic legislation of Ukraine, the contents of which is education and education values of civil society. Shown the importance of educating the youth patriotism and desire to actively promote the establishment of statehood in Ukraine

National education, contradictions of the process of education, national culture.

УДК 378.147

ОРГАНІЗАЦІЙНО-ПЕДАГОГІЧНІ ЗАСАДИ ІНДИВІДУАЛЬНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ, МАЙБУТНІХ ЗЕМЛЕВПОРЯДНИКІВ

Л. Кочеригін, аспірант

У статті розглядаються організаційно-педагогічні засади індивідуальної роботи студентів за спеціальністю «Землевпорядкування» з метою підвищення їх особистісного досвіду професійної діяльності та реалізації ними власної траєкторії навчальних досягнень зі спеціальних дисциплін.

Індивідуалізація навчання, індивідуальна робота, індивідуально-орієнтоване навчання, землевпорядкування.

Постановка проблеми. Принципово новими елементами змісту освіти є формування особистісного досвіду індивідуальної професійної діяльності, забезпечення найновіших технологій розвитку особистості, гуманізація навчально-виховного процесу, диференціація змісту, посилення практичного і творчого спрямування навчальної діяльності.

Принцип індивідуалізації, урахування індивідуальних характеристик кожного студента – всебічне вивчення його можливостей, моделювання найближчого розвитку (проектування власної траєкторії навчальних досягнень) на основі реального знання їхніх індивідуальних особливостей повинен стати реальним, а не декларованим підґрунтям інноваційних процесів в сучасному освітньому процесі вищих навчальних закладів (ВНЗ). Передусім це повинно відбуватися у ВНЗ I-II рівня акредитації, адже статус цих навчальних закладів вимагає реалізацію ними місії щодо підготовки молодших спеціалістів (техніків-землевпорядників) в галузі геодезії та землеустрою. Однією із складових професійної компетентності техника-землевпорядника насамперед полягає у індивідуальному виконанні практичних завдань професійної діяльності, які пов'язані з розробкою проектів організації територій і угідь, проектів відведення земель для державних та громадських потреб, контролю за використанням та охороною земель,

моніторингу земель, топографо-геодезичних робіт в землевпорядкуванні та будівництві, ґрунтових та геоботанічних вишукувань, кадастрових та геодезичних знімань, оцінюванні земель, встановленням та відновленням меж на місцевості.

Аналіз актуальних досліджень. Аналіз педагогічної та психологічної літератури засвідчив, що проблемі індивідуалізації навчання завжди приділялася належна увага.

У практиці ВНЗ вона не знайшла науково-обґрунтованого вирішення, яке б забезпечувало належний рівень підготовки. Пошуки такої системи навчання здійснювалися і проводяться постійно. Про це свідчать праці класиків педагогіки Дж.Дьюї, Й.Г.Песталоцці, М.І.Пирогова, Ж.-Ж.Руссо, К.Д.Ушинського, В.О.Сухомилинського та інших.

Проблема індивідуалізації та диференціації навчання досліджувалась у різних аспектах, а саме: загальнотеоретичні питання індивідуалізації навчання відображені у працях Ш.А.Амонашвілі, Ю.К.Бабанського, П.П.Блонського, О.О.Бударного, М.О.Данилова, Б.П.Єсіпова, І.Т.Огородникова, В.Ф.Шаталова, М.М.Шахмаєва, С.Т.Шацького, О.Г.Ярошенко; залежність між інформаційними і психічними явищами та психологічний аспект цієї проблеми досліджували Б.Г.Ананьєв, Дж.Брунер, Л.С.Виготський, Д.Б.Ельконін, Г.С.Костюк, О.М.Леонтьєв, С.Л.Рубінштейн; ефективному поєднанню групової та індивідуальної роботи учнів присвячені праці В.П.Барабаша, Т.М.Ніколаєвої, І.М.Чередова, І.А.Чурікова та інших; проблему індивідуалізації та диференціації навчання, висвітлення рівнів, форм і видів диференціації та її навчально-методичного забезпечення досліджували О.І.Бугайов, Ю.З.Гільбух, Л.В.Занков, В.В.Давидов, В.А.Крутецький, В.О.Онищук, В.Ф.Паламарчук, І.Є.Унт; зміст та методи діагностики розвитку дітей вивчали П.Я.Гальперін, З.І.Калмикова та ін. Серед найвагоміших здобутків у розробці психолого-педагогічної теорії розвитку здібностей особистості виділяються результати досліджень В.І.Бондаря, В.І.Маслова, О.Г.Мороза, В.Ф.Паламарчук та інших.

Мета дослідження. Розглянути організаційно-педагогічні засади індивідуальної роботи студентів з метою підвищення їх особистісного досвіду професійної діяльності та реалізації ним власної траєкторії навчальних досягнень зі спеціальних (професійно-орієнтованих) дисциплін із землевпорядкування.

Виклад основного матеріалу. На основі аналізу педагогічної практики зі спеціальних дисциплін із землевпорядкування виявлено недостатній рівень ефективності організації індивідуальної роботи студентів при проведенні навчальних занять, відсутність конкретних методичних рекомендацій та дидактичних матеріалів до певних тем, окремих розділів, відсутність моделі організації, невизначеність критеріїв тощо.

Водночас це не завжди повною мірою викладачами усвідомлюються організаційні і методичні аспекти індивідуально-диференційованого навчання. Нерідко виникають труднощі під час опрацювання індивідуально-диференційованих завдань для самостійної роботи студентів і завдання

диференціюються епізодично. Отже, протиріччя, що виникли між потребою організації навчально-виховного процесу одночасно з урахуванням різних рівнів складності навчання, утверджених усіма засобами цінності й гідності особистості, і недостатньою теоретичною і методичною розробленістю технологій, які можуть бути придатними для досягнення вище визначеної мети [4].

Навчальні досягнення майбутніх землепорядників покращаться при умові впровадження в навчальний процес організаційно-педагогічних засад індивідуальної роботи зі спеціальних дисциплін із землепорядкування, які полягають в педагогічному проектуванні індивідуальної траєкторії навчальних досягнень, організації тьюторської діяльності педагога, створенні і використанні освітньо-інформаційного середовища на базі загально поширених навчальних платформ Moodle, EDUkIT, Klasnaocinka, використанні програмного-педагогічного засобу контролю для організації оцінювання, само- та взаємооцінювання студентів.

Це дозволяє забезпечити позитивну мотивацію навчання; враховувати психолого-педагогічні особливості засвоєння навчального матеріалу та психофізіологічні процеси, що відбуваються в процесі проходження індивідуальної траєкторії навчальних досягнень, а способи керівництва навчально-виховним процесом спрямовувати на використання раціональних технологій навчання; доцільну диференціацію змісту та творчої діяльності кожного студента з урахуванням індивідуальних характеристик та розвитку; застосовувати систему індивідуально-диференційованих завдань для підвищення відповідальності, самостійності і професійної підготовки; опрацьовувати способи реалізації індивідуальної, парної та групової роботи; стимулювати самоконтроль та саморефлексію в особистій індивідуальній роботі студента [2].

На основі комплексного використання компетентнісного, індивідуального, суб'єкт-діяльнісного підходів організувати суб'єкт-суб'єктну взаємодію учасників навчального процесу під час вивчення спеціальних дисциплін із землепорядкування метою якої є приведення результатів професійної підготовки землепорядників у відповідність до вимог національної і європейської рамок кваліфікацій.

Студент визнається суб'єктом власної діяльності, який усвідомлено проектує і реалізує власну траєкторію навчальних досягнень зі спеціальних дисциплін із землепорядкування. Ці досягнення є професійним потенціалом для створення майбутніми землепорядниками своєї власної авторської технології професійної діяльності. Проект (портфоліо) навчальних досягнень студентів поряд з фаховими компетентностями вміщують ключові компетентності відповідальності, автономності, комунікативності, вміння вчитися.

Така система навчання побудована на основі індивідуально-диференційованого підходу, спрямована на розв'язання основної суперечності традиційної системи навчання вищої школи. Вона пов'язана з груповою формою організації навчання та індивідуальним характером засвоєння знань, умінь та навичок студентами й покликана адаптувати тради-

ційну лекційно-семінарську систему до можливостей і потреб кожного з них. Індивідуально-диференційовану систему навчання (ІДСН) ми розглядаємо не як просте пристосування до наявного рівня знань, умінь, навичок і психічного розвитку кожного студента, а як таку адаптивну модель навчання, яка б дозволила кожному з них засвоювати навчальну програму у власному темпі. Така система дозволяє організувати навчання студента як у зоні його актуального розвитку, так і в зоні найближчого. Відбувається орієнтація студента не тільки на досягнутий ним рівень пізнавального розвитку, але й висуваяться постійні вимоги, які дещо перевищують його наявні можливості. ІДСН сприяє тому, що зона найближчого розвитку в процесі навчання постійно переходить на рівень актуального розвитку [1].

У даній структурі індивідуально-диференційованого підходу в професійній підготовці майбутніх землевпорядників диференціація здійснюється за такими показниками: вхідним рівнем підготовки абітурієнтів із землевпорядкування та обсягом і рівнем складності матеріалу, що вивчається з даної спеціальної дисципліни, на основі індивідуального вибору кожного студента. До інших показників запропонованої структури належать: вільний вибір варіанту складності навчання, можливість переходу на більш високий рівень складності в будь-який момент, використання активних форм і методів навчання, впровадження основних положень педагогіки співробітництва, використання дослідницького методу навчання, автоматизація й відкритість контролю рівня засвоєння знань і, як наслідок, гуманізація та демократизація процесу навчання.

Провідне положення творчої діяльності студентів у процесі вивчення спеціальних дисциплін із землевпорядкування, яка реалізується під час оволодіння практичними навичками використання комп'ютерної техніки на заняттях, системою міжпредметних зв'язків. Поступове ускладнення самостійних навчальних завдань при вивченні даної спеціальної дисципліни, залежно від їх рівня складності, розширення кола форм і методів організації навчально-виховного процесу, активізації творчої діяльності студентів під час вивчення навчального матеріалу дасть змогу підвищити свою професійну діяльність.

Організаційно-педагогічною умовою є професійна майстерність викладача, його компетенція – навчити студента не тільки професійному контенту, а допомогти навчити вчитися, отримати конкурентоздатність за рахунок формування компетентностей [3].

Організація диспутів, обговорень, презентацій – один із важливих методів організації індивідуальної роботи. Адже в професійній діяльності важливо вміти виконувати специфічні професійні завдання техніка-землевпорядника (рахувати, вимірювати, креслити, проектувати, планувати і впорядковувати, організовувати використання земельних ресурсів та управляти земельними відносинами), а ще важливішим є вміння обґрунтовано їх довести до зацікавленої особи (замовника, начальника, опонента).

Важливим елементом конкурентоспроможності сучасного землев-

порядника є рівень його самоменеджменту. В процесі виконання завдань індивідуальної роботи використовуючи методику оцінки ефективності своєї праці студенти можуть усвідомлювати цей рівень і формувати у себе дуже важливу складову конкурентоспроможності.

Одним із мотиваційних факторів, який може підвищити самоактивність студентів щодо опанування змістом спеціальних дисциплін із землепорядкування є показ місця навчальних завдань в майбутній професійній діяльності. Практичною реалізацією цього є послідовна індивідуальна робота над створенням свого власного функціонального резюме.

Аналіз освітніх стандартів свідчить, що в цільових установках спеціальних навчальних дисциплін із землепорядкування відсутня мета формування (допомоги з боку викладача) у студентів компетентності щодо створення ними власної індивідуальної навчальної траєкторії, вмінь організації особистої індивідуальної роботи. Під індивідуальною роботою розуміється виконання окремих творчих завдань, написання рефератів, а не послідовна наскрізна (протягом всього навчання) усвідомлена особистісна діяльність студента щодо опанування навчальним змістом спеціальних дисциплін для створення власного репертуару професійних компетентностей, що формують професійний потенціал майбутнього землепорядника.

При організації індивідуальної роботи з вивчення спеціальних дисциплін із землепорядкування необхідно виконати такі завдання: допомогти студенту створити власну індивідуальну траєкторію опанування змістом цих спеціальних навчальних дисциплін із землепорядкування.

Основою ефективною індивідуальної роботи є вміння вчитися, розподіляти свої зусилля між різними дисциплінами, створення часового графіку індивідуальної роботи над опануванням змісту спеціальних навчальних дисциплін із землепорядкування.

Висновок. Результатом індивідуальної роботи студента є створено ним портфоліо (бази навчальних досягнень) із певної спеціальної дисципліни із землепорядкування, яке стає складовою портфоліо всього періоду навчання. На основі цього студент розробляє своє функціональне резюме, в якому усвідомлено визначає свій рівень виконання професійних завдань землепорядника.

Список літератури

1. Бенера В.Є. http://194.44.12.98/cgi-bin/irbis64r_11/cgiirbis_64.exe?LNG=&Z21ID=&I21DBN=DB1&P21DBN=DB1&S21STN=1&S21REF=1&S21FMT=fullwebr&C21COM=S&S21CNR=20&S21P01=0&S21P02=0&S21P03=M=&S21STR=P озвиток теорії і практики самостійної роботи студентів у навчальному процесі вищих закладів освіти України (друга половина XIX-початок XXI ст.): Автореф. дис. ... д-ра пед. наук. – К., 2011. – 22 с.
2. Гончарова О.М. Інформатизація освіти як пріоритетний напрямок модернізації освіти в умовах інформаційного суспільства // Проблеми сучасної педагогічної освіти. Вип.7. Ч.1.- Ялта: РВВ КДГІ. - 2005. - С.59-64.
3. Петрук В. Проблеми соціалізації та індивідуалізації навчання в умовах сучасного інформаційно-освітнього середовища / В. Петрук. - С.86-93. - Бібліогр.: с. 93 // Освіта і управління : наук.-практ. журн. - Київ. 2011г. Т. 14 Чис. 2/3

4. Шайдур І.А. [*В статье рассматриваются организационно-педагогические основы индивидуальной работы студентов по специальности «Землеустройство» с целью повышения их личностного опыта профессиональной деятельности и реализации ими собственной траектории знаний по специальным дисциплинам.*](http://194.44.12.98/cgi-bin/irbis64r_11/cgiirbis_64.exe?LNG=&Z21ID=&I21DBN=DB1&P21DBN=DB1&S21STN=1&S21REF=1&S21FMT=fullwebr&C21COM=S&S21CNR=20&S21P01=0&S21P02=0&S21P03=M=&S21STR=Організація самостійної роботи студентів педагогічних університетів на основі індивідуально орієнтованого підходу: Автореф. дис. ... канд. пед. Наук. – П., 2003. - 23 с.</p></div><div data-bbox=)

Индивидуализация обучения, индивидуальная работа, лично-ориентированное обучение, землеустройство

The article examines the organizational and pedagogical foundations of the individual work of students in the specialty «Land management» in order to improve their personal and professional experience of the trajectory of their own knowledge of special subjects.

The student recognizes the subject's own activity that consciously designs and implements its own trajectory academic performance of special courses in surveying. These developments have the potential to create professional surveyors future of their own art technology profession. Project (portfolio) academic performances of students along with professional competence contain key competencies responsibility, autonomy, communicative, ability to learn.

This training system is based on individual and differentiated approach aimed at solving the main conflict of the traditional educational system of higher education. It is associated with a form of group training and individual nature of learning and skills students and is designed to adapt the traditional lecture- seminar system to the capabilities and needs of each.

Thus an important element of competitiveness is a land surveyor level of self-management. During individual work tasks using a methodology for evaluating the effectiveness of their work, students can realize this level and to form a very important component of competitiveness.

Individualization of learning, individual work, individual-oriented education, land management.